

Terreinbezoek Dender vrijdag 8 juni 2012– stuw Denderleeuw

-Denderleeuw is een overstromingsgevoelige gemeente.

- De alluviale vlakte van de Dender komt van oudsher geregeld onder water. In de bebouwde omgeving daarentegen, zijn overstromingen een vrij recent fenomeen.

-Pas in de jaren '50-'60 van vorige eeuw verschenen de eerste gebouwen in de Dendervallei. Vooreerst in het lager gelegen deel van Zandplaatstraat en daarna ook in de Kasteelstraat (verbinding Denderleeuw – Liedekerke).

-Aan de Kasteelstraat werden pal in de vallei woningen maar ook grotere handelsvestigingen, en een Rust-en Verzorgingstehuis gebouwd.

-Het winterbed van de Dender werd nog verder verkleind door de ontwikkeling van de industriezone van Liedekerke . Daarnaast stremt de verhoogde spoorwegberm en recenter de gewestweg N208 de waterafvoer van de Dender.

-Al deze ingrepen werden in 1978 planologisch verankerd in het gewestplan.

-De gevolgen van deze ingrepen werden in 2002-2003 en vooral in 2010-2011 pijnlijk duidelijk : 150 woningen en handelspanden liepen onder water of moesten preventief beveiligd worden met zandzakken.

Denderleeuw werd voor de eerste maal geconfronteerd met het onderlopen van een groot aantal panden aan de Kasteelstraat , gelegen stroomopwaarts de stuw van Denderleeuw. Ook het rusthuis Sint Rafaël en enkele winkelketens werden bedreigd. Het gemeentelijk rampenplan werd afgekondigd. De brandweer kreeg versterking van civiele bescherming en het leger. Denderleeuw was vanuit Vlaams –Brabant niet rechtstreeks meer bereikbaar (de N-208 thv. het centrum overstroomt ook en dient te worden afgesloten).

-Er werd een verklaring gezocht voor het onderlopen van de Kasteelstraat . Aangezien er stroomafwaarts Denderleeuw nog voldoende bergingscapaciteit beschikbaar was werden alle balken van de stuw van Denderleeuw opgehaald maar het waterpeil stroomopwaarts de stuw bleef maar stijgen.

De vloedgolf die vanuit Ninove -met een nooit gezien debiet- naar Denderleeuw afstroomde, zocht in de vallei de kortste weg. Het water uit de gekanaliseerde Dender stroomde op 1.5 km van de stuw over de oever en vloede in de winterbedding van de oude- Dender. Op dinsdagmorgen 16 november 2010 zette deze watermassa de Kasteelstraat blank. Het water stond er 40 cm hoog. Het Dendereiland met stuw en sluis is hoger gelegen en overstroomde niet.

Oplossingen?

-Zal het geplande nieuwe stuwcomplex van Denderleeuw eenzelfde scenario in de toekomst kunnen verhelpen? Kan er meer debiet verwerkt worden (De huidige stuw dateert van 1866)?

-Wordt er stroomopwaarts Denderleeuw voldoende bergingscapaciteit gecreëerd?

-Zal het wegnemen van de stuw van Teralfene en het uitdiepen van het hoger gelegen pand een aanzienlijke daling van het waterpeil t.h.v. Denderleeuw centrum opleveren en aldus er de weerkerende wateroverlast verhelpen?

-Kan het inrichten van het 130 ha. grote vallegebied tussen Denderleeuw-Liedekerke en Okegem als gecontroleerd overstromingsgebied een wezenlijke bijdrage betekenen in de waterbeheersing?

-Kan er in de Kasteelstraat via een RUP- procedure een blauw-groene corridor gecreëerd worden zodat het water gekanaliseerd wordt zonder schade toe te brengen aan de bebouwing?

-Is het opportuun om de laaggelegen woonzone aan Zandplaatstraat en de bebouwing langs de Kasteelstraat te beveiligen door de aanleg van dijken?

-Wordt er eindelijk een halt toegeroepen aan het alsmear meer aanleggen van verhardingen in de bebouwde omgeving zonder dat het hemelwater zoveel als mogelijk op het eigen perceel blijft. Zelfs de groene verkavelingen worden meer en meer verhard. We merken een 'verstening' van de voortuinen. Omwille van te dicht bij de burgers en acute electorale angst en wordt er in kleine- en middelgrote gemeenten vrijwel nooit opgetreden met alle gevolgen van dien.

-Wordt er eindelijk werk gemaakt van de strengere gewestelijke stedenbouwkundige verordening "hemelwater" die rekening houdt met de gewijzigde klimaatomstandigheden? Zonder dit strengere kader, dat van toepassing is voor alle steden en gemeenten, kan er geen efficiënt waterbeheersingsbeleid gevoerd worden.

Ons inziens kan er vooral op een meer creatieve wijze worden gezocht naar ruimte voor water. Daarbij dienen de huidige bestemmingskaarten kritisch geëvalueerd en waar nodig bijgestuurd. Zoniet blijven we achter de feiten aanhollen en staan de gemeenten machteloos.

Dat deze laatste bedenkingen geen utopie hoeven te zijn bewijst de aanpak van het project voor de heropbouw, na slopen, van het RVT Sint Rafaël (Zie dossier aanvraag stedenbouwkundig attest) . Opdrachtgevers, ontwerpers, lokale besturen en adviesverstrekkende instanties werkten op een voorbeeldige wijze samen om het complex op een minder belastende manier in te passen in het Denderlandschap. De vallei wordt voor een deel hersteld en er wordt opnieuw meer ruimte voor water gecreëerd.